

LUND UNIVERSITY

Utveckling av instrument för analys av benämningsförmåga i skrift för personer med afasi, resultat från en referensgrupp

Henriksson, I; Frid, Johan; Antonsson, M; Hengren, E; Karlsson, J; Linder, H; Lundberg, Cecilia; Johansson Malmeling, Charlotte

2022

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Henriksson, I., Frid, J., Antonsson, M., Hengren, E., Karlsson, J., Linder, H., Lundberg, C., & Johansson Malmeling, C. (2022). *Utveckling av instrument för analys av benämningsförmåga i skrift för personer med afasi, resultat från en referensgrupp*. Poster presenterad vid Nationell konferens i logopedi, Söckerholm, Sverige.

Total number of authors:
8

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Utveckling av ett instrument för analys av benämningsförmågan i skrift för personer med afasi, resultat från en referensgrupp

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Henriksson, I. (1), Frid, J. (2), Antonsson, M. (1), Herngren, E. (1), Karlsson, J. (1), Linder, H. (1),
Lundberg, C. (1), Johansson Malmeling, C. (1)

1: Enheten för logopedi, Institutionen för neurovetenskap och fysiologi, Sahlgrenska Akademin, Göteborgs universitet

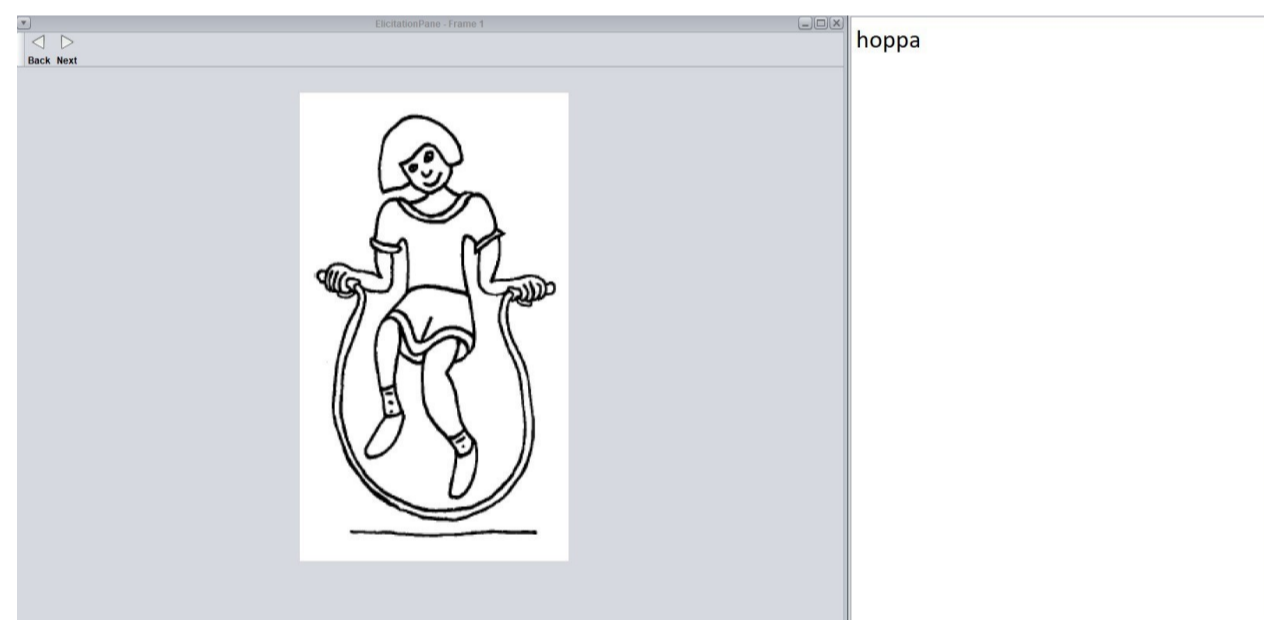
2: Humanistlaboratoriet, Lunds universitet

Bakgrund

För att kartlägga anomiska svårigheter används oftast bedömningsmaterial där personen ska benämna en uppsättning bilder. Majoriteten av test baseras på illustrationer av konkreta substantiv som ska benämnas muntligt. För personer med måttlig till grav afasi ger denna typ av test god information om anomins grad. Men för personer med lätt afasi eller med subtila svårigheter ger testen ofta för litet utslag (Brownsett et al, 2019). Det har därför i både kliniskt arbete och i forskning framkommit behov av undersökningsinstrument som omfattar fler typer av ord och även nya kompletterande analysmetoder. Vidare saknas bedömningsmaterial för skriftlig bedömning helt.

Syfte

Det övergripande syftet med studien är att utveckla instrument för analys av förmågan att hitta rätt ord i skrift för att identifiera afatiska och/eller andra kognitiva svårigheter.

En bild visas på skärmen, deltagaren skriver sitt svar i textfönstret. Exempel på illustration av verb.

Metod

Referensgruppen bestod av 64 kvinnor och 34 män utan känd neurologisk sjukdom eller läs- och skrivsvårigheter i åldrarna 18-80 år ($M=45,6$, $SD=19,5$). Deltagarna uppgav en utbildningslängd mellan 9 och 24 år ($M=15,6$, $SD=2,7$). En jämn fördelning av ålder och utbildningslängd eftersträvades. Deltagarna rekryterades genom bekvämlighetsurval.

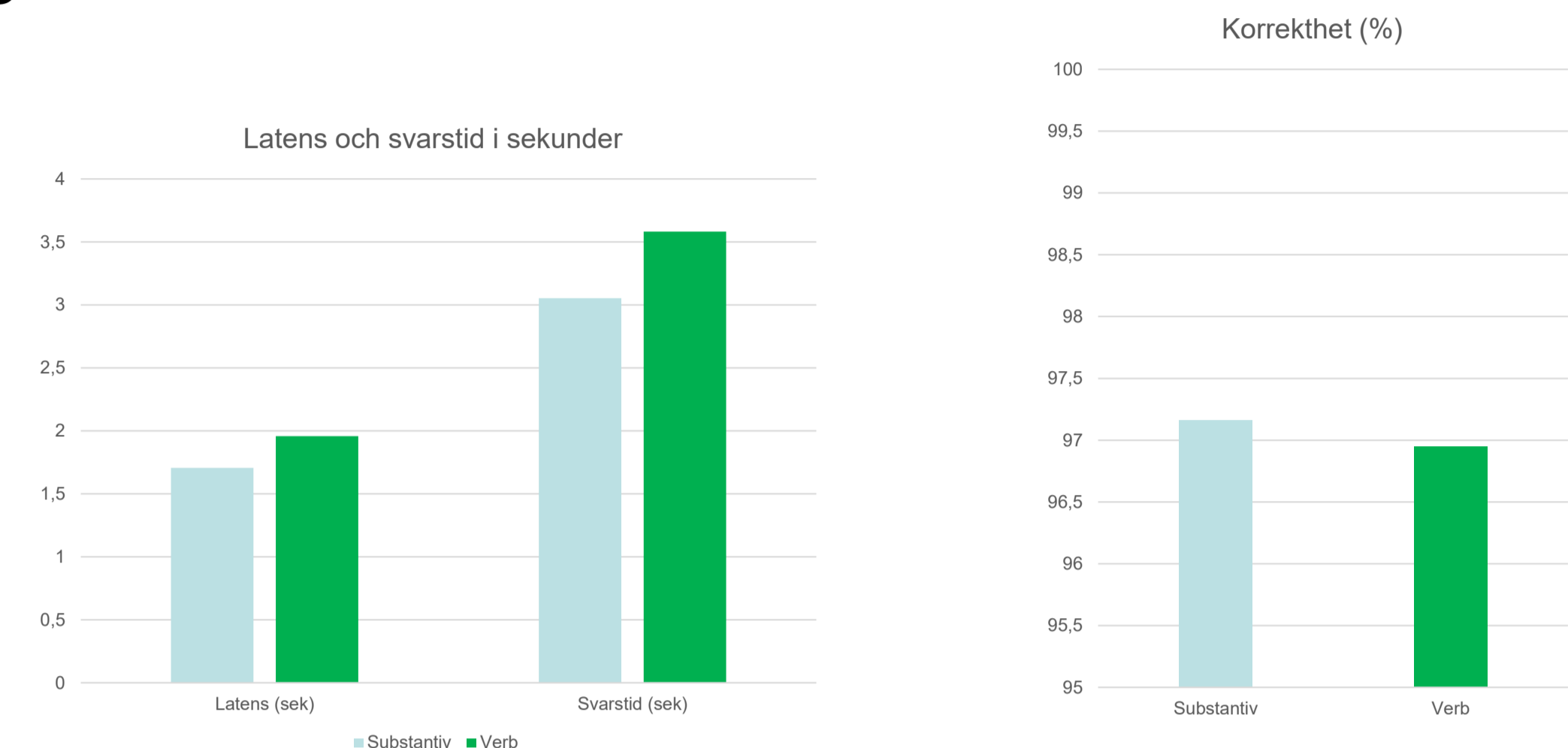
60 substantiv och 60 verb från An Object and Action Naming Battery (OANB) (Masterson & Druks, 1998) användes. All data samlades in med dator. Bilderna visades en i taget på skärmen och deltagarens uppgift var att skriva det som illustrerades.

För insamling och analys användes Scriptlog som loggar alla händelser som sker inom programmet samt *när* de sker. För varje tecken som skrivs och redigering som görs registreras en tangentkod, samt tidsstämplar för tangenttryck respektive tangentsläpp. Även de händelser som ingår i ett stimuli, till exempel när en bild visas på skärmen, loggas med tidpunkterna när de inträffar. Detta gör att man kan analysera loggen i efterhand och utföra olika beräkningar.

Analyser gjordes av de skrivna ordens (1) *korrekthet* (korrekt benämning+korrekt stavning), (2) *latens* (tid i sekunder från det att bilden visas till första tangenttryckningen) och (2) *svarstid* (tid i sekunder från det att bilden visas till sista tangenttryckningen). Jämförelser mellan substantiv och verb gjordes med Wilcoxon signed rank test. Relationen mellan ålder och utbildningsgrad och korrekthet och tidsmått för de olika ordklasserna gjordes med Spearman's rho.

Resultat

Latens och *svarstid* var signifikant längre för verb men det var inte någon signifikant skillnad mellan ordklasserna vad gäller korrekthet.

Ålder korrelerade signifikant med andel korrekta ord (substantiv+verb); andel korrekta substantiv; latens vid subst, svarstid vid samtliga ord (substantiv + verb); svarstid substantiv och svarstid verb.

Utbildningslängd korrelerade signifikant med andel korrekta ord (substantiv+verb); andel korrekta substantiv och andel korrekta verb.

Diskussion

Resultaten visade att en referensgruppen med deltagare utan känd neurologisk sjukdom eller läs- och skrivsvårigheter behövde signifikant längre tid för att påbörja respektive att skriva klart ett verb jämfört med att skriva substantiv. Det fanns däremot ingen skillnad vad gäller korrekthet mellan de båda ordklasserna.

Resultaten visade vidare att ålder korrelerade med hur korrekt deltagarna skrev och ju äldre personen var ju högre andel korrekta substantiv skrev de. Ålder korrelerade även med latens vid substantiv och ju äldre deltagarna blev, desto längre tid tog det att skriva klart både substantiv och verb. Vad gäller utbildningslängd så visade resultaten att det fanns en positiv korrelation mellan hur många år en person studerat och hur stor andel av substantiv och verb som producerades korrekt.

Studien har bidragit till metodutveckling av ett instrument som kan användas för att identifiera anomiska svårigheter i skrift samt presenterat referensgruppsdata. Resultaten kan således relateras till tidigare forskning där inkludering av tidsmått vid analys av benämning föreslås vara en viktig variabel för att kartläggningen ska bli så detaljerad att även subtila skillnader ska kunna urskiljas.

Vid skriftlig produktion har verb och substantiv olika latens och svarstid. Ålder relaterar till tidsmått och korrekthet, utbildningslängd till korrekthet.

Referenser:

Brownsett, S. L. E., Ramajoo, K., Copland, D., McMahon, K. L., Robinson, G., Drummond, K., . . . De Zubicaray, G. (2019). Language deficits following dominant hemisphere tumour resection. *Aphasiology*, 1-19.

Masterson, J., & Druks, J. (1998). Description of a set of 164 nouns and 102 verbs matched for printed word frequency, familiarity and age-of-acquisition. *Journal of Neurolinguistics*, 11(4), 331-354.

För mer information, kontakta:

Ingrid Henriksson, ingrid.henriksson@neuro.gu.se

eller

Charlotte Johansson Malmeling, charlotte.johansson@neuro.gu.se